

Begroting Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp
Rijnmond 2019

samenwerkende gemeenten
JEUGDHULPRIJNMOND

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding.....	3
1.1 Jeugdwet.....	3
1.2 Wet op de Gemeenschappelijke Regeling	4
2. Taken Openbaar Lichaam	6
2.1 Beleidskaders	6
2.2 Producten en diensten	7
2.3 Speerpunten 2019	12
2.4 Bedrijfsvoering	13
3. Financieel kader.....	15
3.1 Gemeentelijke bijdragen 2019	15
3.3 Indexering	16
3.4 Fiscaliteiten	17
4. Begroting 2019-2022	19
4.1 Overige financiële paragrafen	20
5. Verantwoording	24
5.1 Basisset prestatie-indicatoren.....	24
5.2 Beleidsindicatoren.....	25
5.3 Jaarrekening	25
6. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	26
6.1 Risico's en beheersmaatregelen	26
Bijlage 1: gemeentelijke bijdragen 2019	27

1. Inleiding

Voor u ligt de begroting van het Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond. De deelnemende gemeenten hebben in 2014 besloten om deze samenwerking aan te gaan vanuit het oogpunt om gemeenschappelijk de inkoop van specialistische en dure jeugdhulp in te kopen. De belangrijkste reden om de samenwerking te zoeken in de inkoop van jeugdhulp is inhoudelijk van aard en gaat om het feit dat gemeenten niet vooraf voor alle typen zorg weten of en in welke mate het bij kinderen uit hun gemeenten nodig is om deze aan te bieden. Gemeenten willen wel beschikken over een aanbod dat tegemoet komt aan de mogelijke hulpvraag. Door gezamenlijk zorg in te kopen, is de beschikbaarheid geregeld zonder dat vooraf het feitelijke gebruik gedetailleerd bekend is. Gemeenten kunnen daardoor in samenwerking met elkaar een breder palet aan voorzieningen bieden dan iedere individuele gemeente zou kunnen. Dit bredere aanbod betekent meer keuzemogelijkheden voor de individuele burger, een betere match tussen vraag en aanbod en een effectieve en efficiënte inzet van jeugdhulp.

Lokale sturing staat binnen de GR Jeugdhulp Rijnmond centraal. De deelnemende gemeenten besluiten dan ook gezamenlijk wat wel en niet binnen de GR Jeugdhulp Rijnmond wordt ingekocht of gesubsidieerd. De gemeenten zijn daarmee verantwoordelijk voor zowel het lokale als het gezamenlijk aanbod. De GR Jeugdhulp Rijnmond heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GR Jeugdhulp Rijnmond zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de individuele gemeenten.

In hoofdstuk 2 zal nader ingegaan op de taken en taakuitvoering van het openbaar Lichaam, waarbij ook een uitgebreide toelichting gegeven wordt op de wijze van bekostiging en inkoop van specialistische jeugdhulp. In de daaropvolgende hoofdstukken worden in deze begroting de wettelijke, financiële en budgettaire kaders uiteengezet. Daarnaast wordt onder andere aandacht besteed aan de in te kopen diensten en producten, de bedrijfsvoering, de verantwoordingscyclus en het weerstandsvermogen en risicobeheersing.

1.1 Jeugdwet

Per 1 januari 2015 is de jeugdwet van kracht en dat betekent dat gemeenten taken en verantwoordelijkheden hebben overgenomen op het gebied van jeugd-ggz, provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering, jeugdbescherming en jeugd-lvg (voormalige AWBZ). Met deze transitie zijn een groot aantal verspreide verantwoordelijkheden in de hulp aan jeugdigen overgegaan naar één lokaal niveau en deze nieuwe verantwoordelijkheden bieden de mogelijkheid een nieuwe integrale werkwijze te ontwikkelen op het gebied van jeugdhulp, waarbij de kern bestaat uit het versterken van de opvoeding. Het gaat niet om het overnemen van zorg maar om het stimuleren van de eigen kracht en zelfstandigheid van kinderen en hun ouders. De transitie brengt een transformatie met zich mee: een andere manier van denken en handelen. De stelselwijziging is dan ook mede bedoeld om de verschillende sectoren anders te laten functioneren.

Op basis van de Jeugdwet en de daarbij behorende Memorie van Toelichting is het een verplichting om in het kader van Veilig Thuis (AMHK), jeugdreclassering en jeugdbescherming op regionaal niveau samen te werken. De gemeenten in de regio Rijnmond hebben deze

samenwerking geformaliseerd in een gemeenschappelijke regeling, omdat dit voor alle gemeenten meerwaarde oplevert. Deze meerwaarde van samenwerking is gelegen in een aantal punten.

- Het beschikbaar houden van specialistische zorg en van 7/24 crisisopvang;
- Het realiseren van schaalvoordelen;
- Het verzamelen en analyseren van informatie en delen van kennis en expertise.

Beschikbaarheid specialistische zorg en crisisopvang

De belangrijkste reden om de samenwerking te zoeken is inhoudelijk van aard. Gemeenten kunnen namelijk niet altijd vooraf weten welk type zorg de kinderen uit hun gemeenten nodig hebben. Gemeenten willen echter wel beschikken over een aanbod dat tegemoet komt aan de mogelijke hulpvraag. Door gezamenlijk deze zorg in te kopen, is de beschikbaarheid geregeld, zonder dat vooraf het feitelijke gebruik bekend is. De inkoop wordt gedaan op basis van historisch gebruik. De bijdrage van de gemeenten wordt bepaald op basis van de daadwerkelijke (historische) consumptie.

Door in regionaal verband samen te werken is het mogelijk dit specialistische aanbod structureel beschikbaar te hebben en fluctuaties in vraag en aanbod zo veel mogelijk op te vangen. Gemeenten kunnen daardoor in samenwerking met elkaar een breder palet aan voorzieningen bieden dan als individuele gemeente. Dit bredere aanbod betekent niet alleen meer keuzemogelijkheden voor de individuele burger, maar ook dat er tot een betere match gekomen kan worden tussen vraag en aanbod.

Realiseren van schaalvoordelen

Door in een samenwerkingsverband specialistische vormen van zorg in te kopen kunnen alle deelnemende gemeenten profiteren van de schaalvoordelen van dit inkoopverband. Niet alleen de schaal van de inkoop neemt echter toe, maar ook de benuttingsgraad van de specialistische voorzieningen, omdat fluctuaties in vraag en aanbod regionaal beter kunnen worden opgevangen. Door de benuttingsgraad bij specialistische (residentiële) voorzieningen te optimaliseren dalen de kosten, omdat deze voorzieningen, ongeacht de benutting hoge vaste kosten kennen.

Delen van kennis en expertise

In het kader van de decentralisatie jeugdhulp per 1 januari 2015 staan alle gemeenten in Nederland ook in 2019 nog voor een grote inhoudelijke opgave om de transformatie verder vorm te geven. Daarnaast wordt er in 2019 een volgende stap gezet in de invoering van het objectief verdeelmodel, waarbij geldt dat dit voor de verschillende gemeenten heel anders uit kan pakken. Door kennis en expertise met elkaar te delen kunnen gemeenten van elkaar leren en voorkomen dat er dubbel werk wordt verzet.

1.2 Wet op de Gemeenschappelijke Regeling

In de Wet Gemeenschappelijke Regeling (WGR) is de bestuurlijke relatie tussen gemeente en gemeenschappelijke regeling vastgelegd en nader uitgewerkt. Binnen deze wet is geregeld dat naast de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten ook Gedeputeerde Staten (GS) toezicht houden op de gemeenschappelijke regeling. Vanuit deze toezichthoudende rol kunnen gemeenteraden voor vaststelling van de begroting een zienswijze indienen bij het bestuur van de GR, daarnaast voert GS toezicht uit op de begroting. Om dit toezicht vorm te

geven dient de begroting voor 1 augustus aan GS te worden toegezonden en hiervoor wordt het volgende tijdpad gehanteerd.

- op 13 april 2017 zendt het Dagelijks Bestuur u de ontwerpbegroting 2018, na bespreking in het Algemeen Bestuur van 12 april, toe;
- tot 25 juni 2017 kunt u uw zienswijze bij het DB kenbaar maken;
- op 5 juli 2017 biedt het DB de begroting met zienswijzen aan het AB aan, waar deze wordt besproken;
- voor 1 augustus 2017 zendt het AB de vastgestelde begroting, inclusief eventuele zienswijzen van gemeenteraden, toe aan GS.

2. Taken Openbaar Lichaam

Het Openbaar Lichaam is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de bovenlokale taken door middel van:

- het contracteren en/of subsidiëren van aanbieders van jeugdhulp en uitvoerders jeugdreclassering en jeugdbeschermingsmaatregelen in het kader van de Jeugdwet;
- het organiseren van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis);
- het bevorderen van gezamenlijk overleg van de gemeenten inzake de uitvoering van de jeugdhulptaken, welke ingevolge de Jeugdwet aan de gemeenten zijn opgedragen.

De jeugdhulp omvat de uitvoering van gesloten jeugdhulp, crisiszorg, pleegzorg, residentiële, intramurale zorg en/of specialistische zorg voor jeugdigen. De taken worden uitgevoerd met inachtneming van de afspraken die hierover op bovenregionaal of landelijk niveau zijn of worden gemaakt.

De GRJR is een samenwerkingsverband van de vijftien deelnemende gemeenten, te weten Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaarding en Westvoorne. De GR jeugdhulp Rijnmond voert haar taken uit op grond van mandaat dat is verleend door de individuele gemeenten.

2.1 Beleidskaders

De GRJR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GRJR zijn een optelsom van de beleidsvoornemens van de deelnemende gemeenten. Dit komt onder andere tot uiting in de diversiteit van inzet van regionaal ingekochte hulp in de lokale teams. Op basis van deze optelsom van beleidsvoornemens is de Transformatieagenda Jeugdhulp Rijnmond 2017-2018 tot stand gekomen. Deze transformatieagenda is opgebouwd langs de volgende vier actielijnen:

1. De lokale infrastructuur als spil van de transformatie.
2. Vraaggerichte, integrale en verbindende specialistische jeugdhulp.
3. Veiligheid in samenwerking, waarbij de verbinding wordt gelegd met het plan van JBRR.
4. Leren van elkaar: lerende professionals en netwerken.

Voor ieder van deze actielijnen is in de afgelopen jaren een aantal acties benoemd waar gemeenten, wijkteams en aanbieders op alle niveaus uitvoering aan hebben gegeven. Deze actielijnen bieden houvast om gedurende de looptijd initiatieven te starten, het gesprek met elkaar te blijven voeren, gezamenlijk te leren en samen het nieuwe jeugdstelsel in deze regio verder gestalte te geven.

Naast de transformatieagenda markeert het besluit om met ingang van 1 januari 2018 te gaan werken met resultaatgerichte inkoop van specialistische Jeugdhulp een omslag van een inspanningsgerichte systematiek, waarbij producten centraal staan, naar de inkoop en afrekening op resultaten. Deze wijze van inkopen is van toepassing op het complete aanbod

van specialistische jeugdhulp m.u.v. de crisishulp en de jeugdbescherming/jeugdreclassering. De belangrijkste redenen voor deze keuze zijn:

- Betere focus op resultaat;
- Transformatie en innovatie worden gestimuleerd (betere, meer samenhangende hulp tegen reële prijs i.p.v. langlopende P X Q trajecten);
- Het creëren van meer samenhang bij het verlenen van jeugdhulp door één opdrachtnemer de verantwoordelijkheid te geven voor het hulptraject;
- Professionals krijgen meer ruimte bij de manier waarop hulp wordt verleend;
- Prikkel om tijdig af te schalen, andere oplossingen te zoeken;
- Eenvoudige, doeltreffende facturatie, betaling en verantwoording.

Kern van deze benadering is dat aan de voorkant een inschatting wordt gemaakt van de omvang en zwaarte van de problemen die een goede ontwikkeling van de jeugdige in de weg staan en de beoogde resultaten. Het lokale team kan zelf basishulp uitvoeren en indien nodig wordt er specialistische jeugdhulp besteld worden om de beoogde resultaten te realiseren. Het ondersteuningsplan opgesteld door het lokale team is hierbij leidend.

2.2 Producten en diensten

Het totale aanbod van regionale jeugdhulp wordt opgedeeld in een aantal percelen. Het doel van het onderverdelen van het totale regionale Jeugdhulp aanbod in verschillende percelen is integraliteit en pluriformiteit van zorgaanbod te borgen. Bij alle percelen zijn meerdere opdrachtnemers middels een raamovereenkomst gecontracteerd.

Bij de indeling in percelen is onderscheid gemaakt in zorg die:

- Thuis/ambulant geboden kan worden (percelen D en E);
- Niet thuis geboden kan worden; vervangende opvoeding genoemd (percelen A t/m C);
- Overige (niet gecontracteerde) jeugdhulp, waaronder jeugdbescherming, Veilig Thuis en landelijke inkoop (perceel G).

Bij de situatie dat een jeugdige niet thuis kan zijn (percelen A t/m C) kan het perspectief zijn:

- terug naar huis;
- blijvend vervangende opvoeding (bijvoorbeeld pleegzorg, kamertraining);
- observatie; komen tot vraagverduidelijking met de combinatie van een tijdelijk situatie van vervangende opvoeding.

Onderstaand een overzicht van de percelen.

	Begrotingsproducten	Taakvelden
A.	Gewoon opgroeien buiten gezin	Maatwerkdienstverlening 18-
B.	Weer naar huis	Maatwerkdienstverlening 18-
C.	Opgroeien met blijvende ondersteuning	Maatwerkdienstverlening 18-
D.	Steun, hulp of behandeling overdag	Maatwerkdienstverlening 18-
E.	Pakket Thuis	Maatwerkdienstverlening 18-
F.	Crisis	Maatwerkdienstverlening 18-
G.	Overig	
	1. JB/JR maatregelen dwang & drang/ Crisis Interventie Team (7 x 24 uur bereikbaar)	Geëscaleerde zorg 18-
	2. Buitenregionale plaatsingen (incl pleegzorg)	Maatwerkdienstverlening 18-
	3. Landelijke inkoop	Maatwerkdienstverlening 18-
	4. KSCD	Maatwerkdienstverlening 18-
	5. Acute dienst GGZ	Geëscaleerde zorg 18-
H.	Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR)	Geëscaleerde zorg 18- & Geëscaleerde zorg 18+

2.2.1 perceel A: Gewoon opgroeien buiten het gezin

In perceel A is er sprake van het bieden van alleen vervangende opvoeding, zoals pleegzorg. Met de jeugdige is normaal gezien verder niets tot weinig aan de hand. De jeugdige heeft vervangende opvoeding nodig, het gaat om het bieden van een stabiele opvoedsituatie. De duur kan variëren van tijdelijk tot langdurig, dit is afhankelijk van de thuissituatie en/of mogelijkheden van de ouders om de opvoeding zelf weer op te kunnen pakken. Bij, met name langdurige, inzet vanuit dit perceel kan een situatie ontstaan dat vanuit een ander Resultaatgebied hulp nodig is. Deze hulp kan apart afgesproken worden en eventueel geleverd worden door een andere Opdrachtnemer als de aanbieder van de vervangende opvoeding dit niet kan leveren.

Het voornaamste aandachtspunt binnen dit perceel is de werving van voldoende pleegouders voor in de toekomst. Het is zaak dat het pleegouderschap, in afstemming tussen gemeenten en aanbieders, aantrekkelijker gemaakt wordt. Verder liggen er inhoudelijke doorontwikkelingspunten zoals het vaker inzetten op deeltijd- of parttime pleegzorg en de doorontwikkeling van pleegzorg voor jeugd met een beperking.

2.2.2 perceel B: Weer naar huis

De jeugdige wordt beperkt in zijn functioneren en heeft behandeling en/of ondersteuning nodig, die niet in de thuissituatie (ambulant) geboden kan worden. Het doel is dat de jeugdige (weer) thuis kan wonen binnen een afzienbare periode. De behandeling /ondersteuning wordt daarom altijd geboden in combinatie met vervangende opvoeding. Voor het behalen van het beste resultaat is het noodzakelijk om de combinatie van vervangende opvoeding en de behandeling en/of begeleiding integraal aan te kunnen bieden. In dit perceel wordt een combinatie geboden van vervangende opvoeding en daghulp/-besteding. Het aan kunnen bieden van deze combinatie van hulpverlening en setting is bepalend in dit perceel.

Perspectief is dat bij de jeugdige een zekere mate van herstel, vermindering of stabilisatie van de problematiek mogelijk is. De jeugdige leert omgaan met een mogelijke blijvende beperking in het functioneren, gericht op het vergroten en/of behoud van de zelfredzaamheid en/of voorkomen van terugval.

Het perspectief is zoveel mogelijk gericht op terug naar huis, hierbij wordt gekeken naar de opvoedsituatie en naar wat de ouders en gezin nodig hebben om een terugkeer mogelijk te maken en de opvoeding zelf weer op te kunnen pakken.

Door de forse verschuiving in volume tussen de gegunde partijen is er gedurende 2018 geïnvesteerd op de regie vanuit de opdrachtgever en een zorgvuldige samenwerking tussen de aanbieders binnen het veld. Aandachtspunt voor de doorontwikkeling is de wens om een ambulante start van hulp in B mogelijk te maken. Enerzijds ter overbrugging van een wachtperiode en anderzijds ter voorkoming of verkorting van een opname. Dit krijgt invulling in afstemming met de inhoudelijke doorontwikkeling binnen de overige percelen.

2.2.3 perceel C: Opgroeien met blijvende ondersteuning

De jeugdige wordt beperkt in zijn functioneren en heeft blijvend of langdurig hulp en ondersteuning nodig, die niet in de thuissituatie (ambulant) geboden kan worden en in combinatie met vervangende opvoeding geboden wordt. De hulp en ondersteuning is vooral gericht op het trainen, behoud, overnemen op het gebied van het sociaal en persoonlijk functioneren van de Jeugdige. Voor het behalen van het beste resultaat is het noodzakelijk om de combinatie van vervangende opvoeding en begeleiding integraal aan te kunnen bieden. Dit betreft ook (een relatief kleine) maar zeer complexe groep jeugdigen met ernstige meervoudige problematiek. Deze jeugdigen hebben geen baat (meer) bij behandeling, maar hebben behoefte aan een stevige stabiele woonplek met adequate hoogspecialistische hulp en begeleiding (waaronder in sommige gevallen ook medische inzet van bijvoorbeeld medicatie).

De focus ligt bij deze groep op:

- Langdurig verblijf op een stabiele bekende plek
- Rust en regelmaat
- Passende dagbesteding en onderwijs

Het perspectief is gericht op zo maximaal mogelijk (ondersteunen tot) zelfstandig wonen, doen wat je zelf kan en (tijdelijke) overname daar waar het zelf niet lukt. Gestreefd wordt naar maximale participatie en zo volwaardig mogelijk meedoen.

Belangrijkste aandachtspunt in dit perceel is de innovatie die nodig is om te kunnen voorzien in langdurige hulp/opvang en afschaling naar opdracht A. De maatregelen binnen deze opdracht zijn vooral gericht op de capaciteitsvraagstukken van gezinshuizen, de integrale levering en de uitstroom naar A.

2.2.4 perceel D: Steun, hulp of behandeling overdag

De jeugdige wordt beperkt in zijn functioneren en heeft behandeling en/of ondersteuning nodig, die ambulante geboden kan worden, maar wel in combinatie met daghulp.

Perspectief is

1. dat bij jeugdige een zekere mate van herstel, vermindering of stabilisatie van de problematiek mogelijk is, en/of
2. dat de jeugdige leert omgaan met een mogelijke blijvende beperking in het functioneren;
3. dat de jeugdige vaardigheden vergroot en/of behoudt;
4. dat jeugdige geen terugval heeft in vaardigheden.

Aandachtspunt in dit perceel is de afstemming met de lokaal ingekochte hulp voor jeugd met een beperking en/of de hulp in het kader van medische problematiek. De verbinding met door derden (gemeenten / zorgverzekeraars) ingekochte hulp speelt in dit perceel nog meer dan in andere percelen en vraagt dus om extra goede afstemming. Ook de samenwerking met het passend onderwijs om de combinatie onderwijs en daghulp vorm te geven is noodzakelijk.

2.2.5 perceel E: Hulp dichtbij huis

De jeugdige wordt beperkt in zijn functioneren en heeft behandeling en/of ondersteuning nodig, die in de thuissituatie (ambulant) geboden kan worden. Perspectief is dat bij de jeugdige een zekere mate van herstel, vermindering of stabilisatie van de problematiek mogelijk is. Jeugdige leert omgaan met een mogelijke blijvende beperking in het functioneren, gericht op het vergroten en/of behoud van de zelfredzaamheid en/of voorkomen van terugval.

De hulp en ondersteuning is flexibel in tijd, intensiteit en specialisme. De hulp en ondersteuning wordt gericht op en (zoveel als mogelijk) uitgevoerd waar de jeugdige leeft. De hulpverleners zijn bekend met het gebied (en de partners binnen dat gebied) waar de jeugdige leeft en werken nauw samen met het lokale team. Bij de hulp wordt ingezet op continuïteit in de hulpverlening voor de jeugdige. Indien nodig is de hulp 24u bereikbaar en beschikbaar en kan snel geschakeld worden bij acute situaties.

Aandachtspunt voor 2019 blijft het feit dat historisch gezien een groot aantal cliënten in opdracht E via de huisartsverwijzing instroomt. Deze stroom moet beter gemanaged worden richting nieuw gegunde partijen. Huisartsen moeten ondersteuning krijgen in de keuze voor basisGGZ en het betrekken van het wijkteam bij de hulpvraag.

2.2.6 perceel F: Crisishulp

De aanspraak op crisishulp wordt bepaald door het CIT (Crisis Interventie Team, onderdeel van JBRR), de GGZ crisisdienst of via het Lokale Team in afstemming met het CIT. Crisishulp kan bestaan uit:

- Snelle en intensieve ambulante crisishulp in de thuissituatie
- Vervangende opvoeding in een crisis-pleeggezin (de verblijfsduur is gemiddeld 2 maanden);
- Vervangende opvoeding in een voorziening voor crisisopvang (de verblijfsduur is gemiddeld 4 weken).

In de samenwerking tussen CIT (Opdrachtgever), GGZ-crisisdienst en Opdrachtnemer wordt bepaald welke vorm van hulp het meest passend is. De opdracht van CIT is leidend bij het inzetten van crisishulp.

Aandachtspunten voor 2019 zijn de doorlooptijden binnen de crisis; door schaarste en wachtenden in de crisis op passende vervolghulp. De afstemming en samenwerking op het gebied van instroom en de routing met lokale teams, JBRR en met de acute dienst GGZ zal verder worden verbeterd.

2.2.7 perceel G

Perceel G bestaat uit een aantal producten en diensten die geen onderdeel uitmaken van de resultaatgerichte bekostiging. Onderstaand worden zij nader toegelicht:

Jeugdbescherming/jeugdreclassering

Vanaf 2015 worden Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (JB/JR) uitgevoerd door de gecertificeerde instellingen die aan het normenkader JB/JR voldoen. Het normenkader stimuleert en ondersteunt de instellingen om continu de kwaliteit van de eigen organisatie te verbeteren en te borgen. Het normenkader heeft daarnaast als doel dat de rechtsgelijkheid en rechtszekerheid voor jeugdigen en het gezin worden geborgd. Binnen de regio Rijnmond wordt het grootste deel van de maatregelen JB/JR uitgevoerd door Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (JBRR).

Crisis Interventie Team (7 x 24 uur bereikbaar)

Kinderen die acuut in hun veiligheid bedreigd worden krijgen ondersteuning van het Crisis Interventie Team (CIT). Politie, ziekenhuizen, huisartsen, scholen, hulpverleners, maar ook ouders en kinderen zelf kunnen contact opnemen met het CIT. Het CIT treedt op in crisissituaties en kan direct de noodzakelijke hulp inzetten.

Buiten regionale plaatsingen (incl pleegzorg)

Buiten regionale plaatsingen betreffen plaatsingen van kinderen bij niet regulier gecontracteerde aanbieders. In de meeste gevallen gaat het om kinderen die op basis van het woonplaatsbeginsel bij één van de gemeenten in de regio horen, maar die niet in de regio verblijven.

Landelijke Inkoop

Vanuit het Rijk zijn wat betreft de inkoop van een aantal zeer specialistische zorgvoorzieningen afspraken gemaakt voor landelijke inkoop. Daarnaast zijn er een aantal functies die weliswaar niet rechtstreeks zorg voor jeugd raken maar wel randvoorwaardelijk zijn voor het functioneren van het stelsel rondom jeugdhulp. De samenwerkende gemeenten hebben besloten om de financiering en reservering van deze middelen binnen de

gemeenschappelijke regeling te beleggen, aangezien het zeer specialistische voorzieningen betreft en binnen de samenwerking eventuele fluctuaties in het gebruik van deze voorzieningen kunnen worden opgevangen.

KSCD

Het Kennis- en Servicecentrum voor Diagnostiek (KSCD) voert onafhankelijk diagnostisch onderzoek uit op verzoek van de medewerkers van Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond (JBRR). Tevens verzorgt het KSCD de instemmingsverklaringen voor het realiseren van een gesloten plaatsing.

Acute dienst GGZ

De acute dienst GGZ is alleen bereikbaar voor huisartsen, politie, centrum eerste hulp of andere hulpdiensten. De 7x24 uur acute dienst bestaat uit een team van artsen en sociaal psychiatrisch verpleegkundigen. Zij beoordelen welke acute psychiatrische hulp moet worden geboden. Het team van de crisisdienst kan alleen doorverwijzen en doet zelf geen seriebehandeling.

2.2.8. Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond

Vanaf 1 januari 2018 is Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR) een zelfstandige stichting die invulling geeft aan de wettelijke verplichting om op bovenlokaal niveau een Advies en Meldpunt huiselijk Geweld en Kindermishandeling te organiseren. Tot deze datum was VTRR een samenwerkingsverband tussen de voormalige (A)SHG's en het AMK.

In de periode vanaf 2015 is VTRR geconfronteerd met een flink hoger aantal meldingen dan opgenomen in de begroting en eind 2017 is daarnaast het werkproces in het kader van de politiezorgformulieren aangepast. In beide gevallen gold dat dit tot gevolg had dat er meer werkzaamheden uitgevoerd moesten worden en dat er wachttijden ontstonden. Voor 2019 is de kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van VTRR dan ook een aandachtspunt.

2.3 Speerpunten 2019

Gedurende 2017 en 2018 zijn de vijftien gemeenten van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond en jeugdhulpaanbieders samen aan de slag geweest met de vier actielijnen voor de transformatie van de jeugdhulp in de regio Rijnmond. De vier actielijnen waren:

1. de lokale infrastructuur (wijkteams en wijknetwerken) versterken als spil van de transformatie;
2. de specialistische jeugdhulp door ontwikkelen naar vraaggericht, integraal, verbindend en in samenhang;
3. samenwerking rondom veiligheid;
4. leren van elkaar op de werkvloer en in netwerken.

Voor het jaar 2018 stond daarnaast de nieuwe bekostigingssystematiek en de omslag die dit van alle partijen heeft gevraagd centraal. Het jaar 2018 wordt dan ook gezien als een overgangsjaar waarin de transformatie naar de nieuwe systematiek vorm heeft gekregen. Gedurende 2019 wordt hierop voortgeborduurd en de speerpunten voor dit jaar zijn hier dan ook gericht:

- Streven is de duur van intramurale en specialistische hulp, waaronder drang/dwang, te verkorten en eerder af te schalen naar voorliggende (lokale) voorzieningen, waarbij de samenwerking en verbinding tussen de 'achterkant' en de 'voorkant' zal worden bevorderd.
- Stimuleren van integrale en domein overstijgende jeugdhulp-trajecten.
- Stimuleren van vernieuwing en innovatie (o.a. door middel van het inkoopproces en een vernieuwde inkoopstrategie voor 2018-2020).

2.4 Bedrijfsvoering

Voor de uitvoering van bovenstaande taken heeft de Gemeenschappelijke Regeling de gemeente Rotterdam aangewezen als uitvoeringsorganisatie. De uitvoeringsorganisatie heeft zorg gedragen voor het sluiten van de contracten namens de Gemeenschappelijke Regeling voor 2019 conform de nieuwe bekostigingssystematiek. Naast contracten zal de Gemeenschappelijke Regeling ook nog enkele subsidieovereenkomsten aangaan. Het contract- en accountmanagement voor de regionaal ingekochte en gesubsidieerde jeugdhulp wordt tevens door de gemeente Rotterdam uitgevoerd.

2.4.1 Lokaal opdrachtgeverschap

De deelnemende gemeenten zijn opdrachtgever van de uitvoeringsorganisatie. De deelnemende gemeenten geven daarom voor aanvang van het inkoopproces aan wat de gemeentelijke inkoopbehoefte is. Gedurende het jaar wordt frequent afgestemd over de prestaties, de resultaten en de uitputting van het gemeentelijk budget in de Gemeenschappelijke Regeling. Zo nodig en zo mogelijk worden afspraken tussentijds bijgesteld.

2.4.2 Lokale sturing en verantwoordelijkheid

Kern van de decentralisatie is dat gemeenten met ingang van 2015 verantwoordelijk zijn geworden voor de gehele jeugdhulp. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid een lokaal beleidsplan en verordening op te stellen. Hierin is opgenomen hoe de lokale toegang wordt georganiseerd en hoe de toegang en de lokaal geboden hulp zich verhoudt tot de gemeenschappelijk ingekochte zorg. Het organiseren van de toegang tot alle vormen van jeugdhulp, de organisatie van lokale teams en ambulante hulp binnen het gezin zijn voorbeelden van lokale verantwoordelijkheden. Door de kwaliteit van de organisatie van het lokale veld kan iedere gemeente invloed uitoefenen op het gebruik van specialistische jeugdhulp en de daarmee samenhangende kosten. De werkelijke vraag van een gemeente naar specialistische hulp wordt namelijk mede door de lokale toeleiding (bijvoorbeeld door wijkteams) bepaald. De gemeente stuurt daarmee rechtstreeks op het gebruik en/of volume (uitgezonderd maatregelen in het kader van jeugdbescherming en jeugdreclassering welke een juridische basis kennen).

2.4.3 Administratief proces

Elke deelnemende gemeente is zelf verantwoordelijk voor het eigen budget binnen de afspraken die zijn gemaakt over de vlaktaks (zie paragraaf 3.3) en voor (het vastleggen van) het toewijzen, het afroepen en controleren van de geleverde zorg. Iedere deelnemende gemeente is ook zelf verantwoordelijk voor het bevoorschotten en afrekenen met de SVB voor de PGB-houders. De GR Jeugdhulp Rijnmond administreert de (raam)contracten en de subsidieovereenkomsten en verzorgt de betalingen aan de zorgaanbieder. De declaraties van

zorgaanbieders worden aan de deelnemende gemeenten verzonden die de controle doen op de geleverde prestaties. Als de declaratie in aanmerking komt voor betaling wordt deze verzonden aan de GR Jeugdhulp Rijnmond die de declaraties betaalbaar stelt.

Ten aanzien van de toeleiding naar specialistische zorg en voorzieningen voeren gemeenten lokaal een administratie voor wat betreft de toekenningsbesluiten en zorgdeclaraties. Dit zorgt er enerzijds voor dat gemeenten snel inzicht hebben in het zorggebruik en anderzijds stelt het gemeenten in staat om snel en adequaat regie en sturing te kunnen geven aan actuele (kosten-) ontwikkelingen.

3. Financieel kader

Met de decentralisatie van de jeugdzorg is voor de regio Rijnmond in 2019 een budget van een kleine 300 miljoen gemoeid. Sinds de ingang van decentralisatie in 2015 zijn hier door het rijk op macroniveau bezuinigingen op doorgevoerd. Daarnaast wordt door het Rijk vanaf 2016 een objectief verdeelmodel ingevoerd. De bedoeling is om de middelen voor jeugdhulp op basis van objectieve (gemeentelijke) kenmerken te verdelen. Afgesproken is dat hiertoe een ingroeimodel wordt gehanteerd, zodat de eventuele negatieve effecten voor gemeenten zo geleidelijk mogelijk voelbaar worden. De invoering van het objectief verdeelmodel heeft gevolgen voor de beschikbare budgetten voor de jeugdhulp binnen gemeenten en de effecten hiervan kunnen per gemeente sterk wisselen.

3.1 Gemeentelijke bijdragen 2019

Conform de eerdere afspraken is bij de bepaling van de bijdrage per gemeente gebruik gemaakt van het zogenaamde vlaktaksmodel. Vanaf 2019 geldt dat de vlaktaks volledig is ingeregeld en de gemiddelde procentuele historische productie over 2015, 2016 en 2017 bepalend is.

3.2.1 Bijdrage voor de uitvoeringsorganisatie

Op 13 februari 2014 hebben de samenwerkende gemeenten het bedrag vastgesteld dat nodig is voor de uitvoering van de gezamenlijke inkoop door de gemeente Rotterdam. Dit bedrag is in 2015 vastgesteld op ongeveer 1,5 miljoen. De verdeelsleutel van dit bedrag wordt geheel gebaseerd op de bijdrage per gemeente en is daarmee gelinkt aan het werkelijke zorggebruik van gemeenten.

Indexering van de uitvoeringskosten vindt plaats op basis van de brief van de kring van gemeentesecretarissen. Hiermee wordt de algemene lijn voor gemeenschappelijke regelingen gevolgd.

3.2.2 Vlaktaksmodel

Tussen de samenwerkende gemeenten is afgesproken te werken met een vereveningssysteem die enerzijds de schommelingen gedurende het jaar opvangt, maar anderzijds wel gemeenten afrekent op het werkelijke zorggebruik.

Het gekozen vereveningsmodel wordt het vlaktaksmodel genoemd en helpt om met risico's te spreiden over de jaren. Vanaf 2019 kan de bijdrage van iedere individuele gemeente aan de gemeenschappelijke regeling worden bepaald door het gemiddelde gebruik te nemen over de drie voorafgaande peiljaren. Bij deze bekostigingssystematiek betaalt iedere gemeente uiteindelijk de eigen kosten, maar eventuele schommelingen in de kosten worden gedurende drie jaar opgevangen. Hiermee blijft de prikkel om minder gebruik te gaan maken van specialistische voorzieningen behouden. Daarnaast is het zo dat een gemeente die in een jaar minder afneemt dan gefinancierd dit in de jaren daarna vertraagd terugkrijgt in de vorm van een lagere bijdrage aan de regeling. Hiervoor is afgesproken een aantal stappen te hanteren:

Stap 1: bepalen reële inleg

Deze inleg wordt bepaald op basis van het gemiddelde van de feitelijke productie van 3 opeenvolgende jaren. Deze stap is voor het eerst volledig gerealiseerd in het jaar 2019. In dat jaar wordt de gemiddelde feitelijke productie van de jaren 2015-2017

meegenomen voor de begroting 2019. De uitkomst van deze som is de procentuele inleg van de individuele gemeente over het begrotingsjaar.

Stap 2: productiecorrectiefactor

Naast het gemiddelde gebruik over t-2, t-3 en t-4 wordt binnen de rekenregel ook rekening gehouden met de geconstateerde werkelijke afwijkingen tussen inleg en productie over de voorgaande jaren. Vanaf t+2 wordt de gerealiseerde over- of onder productie over een periode van 3 jaar opgenomen in de berekening van de reële bijdrage.

Schematisch ziet bovenstaande er als volgt uit:

Jaar	T+2	T+3	T+4	T+5
	Reële inleg (stap 1)	Reële inleg (stap 1)	Reële inleg (stap 1)	Reële inleg (stap 1)
	+/- 1/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T	+/- 1/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T	+/- 1/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T	
		+/- 1/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T+1	+/- 1/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T+1	+/- 1/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T+1
			+/- 1/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T+2	+/- 1/3 afwijking t.o.v. de begrote productie T+2

3.3 Indexering

Indexering lasten

In 2018 wordt een prijsonderzoek uitgevoerd naar de nieuwe resultaatgerichte financiering Jeugdhulp. Na uitvoering van het prijsonderzoek zal een besluit genomen worden over de loon- en prijsbijstelling voor de Jeugdhulp. Algemeen uitgangspunt is dat bij een correct tarief het landelijk toegekende accres kan worden verwerkt in de tarieven. Contractueel is de mogelijkheid geboden een indexatie op de tarieven door te voeren.

Daarnaast geldt voor de Gecertificeerde Instelling dat OVA kan worden toegekend. OVA staat voor Overheidsbijdrage Arbeidskostenontwikkeling. De OVA is een compensatie voor CAO ontwikkelingen die de uitkomst zijn van afspraken binnen de jeugdhulpbranche. Het Rijk heeft met de jeugdhulpinstellingen afspraken gemaakt over compensatie voor de loonkostenontwikkeling in een OVA-convenant.

Voor de uitvoeringskosten geldt dat indexering van deze kosten plaats vindt op basis van de brief van de kring van gemeentesecretarissen. Hiermee wordt de algemene lijn voor gemeenschappelijke regelingen gevolgd.

Indexering baten (gemeentelijke bijdragen)

Uitgangspunt is dat het accres in T+1 wordt verwerkt. Per saldo blijft het accres in het lopende jaar (T) bij de gemeenten. Dit betekent wel dat de indexering van de zorgkosten binnen de GR achterblijft bij de kostenontwikkeling, maar voorkomen wordt dat lopende het jaar T er een begrotingswijziging moet worden doorgevoerd om het accres toe te kunnen voegen.

In de ontwerpbegroting van T+1, welke in april wordt vastgesteld, wordt opgenomen dat het accres uit de meircirculaire van T zal worden verwerkt voorafgaand aan definitieve vaststelling door het AB.

3.4 Fiscaliteiten

Hieronder wordt ingegaan in hoeverre de fiscale wetgeving van toepassing is op de uitvoering van de taken door de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond.

3.4.1 Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 wordt de vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen ingevoerd. Het tarief is 25% van de jaarwinst (20% over de eerste € 200.000).

Op basis van informatie van het bureau rijksheffingen van de gemeente Rotterdam kan worden aangenomen dat de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rotterdam (GR) niet wordt verplicht om vennootschapsbelasting te betalen:

- In de eerste plaats kan daartoe worden gesteld dat er geen sprake is van een onderneming in fiscale zin, daaronder begrepen een uiterlijk met een onderneming overeenkomende werkzaamheid. Er worden geen diensten op de markt verkocht. En er is geen te verwachten winst. Voor zover er bij de GR overschotten of tekorten ontstaan, worden die naar rato verrekend met de aangesloten gemeenten. Als er geen onderneming is, is er geen belastingplicht en ook geen aangifteplicht.
- In de tweede plaats kan een beroep worden gedaan op de samenwerkingsvrijstelling. Het gaat bij de jeugdhulp om de uitvoering van een overheidstaak waarmee niet in concurrentie wordt gedreven. Ook wordt voldaan aan de voorwaarde dat de gemeenten naar evenredigheid van de afgenomen activiteiten bijdragen aan de kosten van het samenwerkingsverband. Volgens het wetsvoorstel moet er dan wel aangifte worden gedaan, maar is de "winst" vrijgesteld. Hopelijk komt hier nog een praktische voorziening voor: het doen van die aangifte zou een onnodige administratieve last zijn.

3.4.2 BTW-heffing

Het Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond ontvangt voor de uitvoering van zijn activiteiten bijdragen van de bij de Gemeenschappelijke Regeling aangesloten gemeenten. Deze bijdragen zijn van BTW-heffing vrijgesteld (artikel 11, eerste lid, letter u, in verbinding met letter g, van de Wet op de omzetbelasting 1968). Dit brengt met zich dat het Openbaar Lichaam ter zake van de uitvoering van de taken in het kader van de Jeugdwet géén BTW in rekening brengt aan de aangesloten gemeenten.

De bijdrage die de gemeente Rotterdam ontvangt in verband met de ondersteuning van het Openbaar Lichaam Jeugdhulp Rijnmond bij de uitvoering van haar taken, is wel aan BTW-heffing onderworpen. Naast deze bijdrage worden door het Openbaar Lichaam Jeugdhulp

Rijnmond niet direct aan zorg gerelateerde kosten betaald welke wel aan BTW-heffing zijn onderworpen. De in rekening gebrachte BTW wordt naar rato van de bijdragen 'doorgeschoven' naar de aangesloten gemeenten (BTW-transparantieregeling). De aangesloten gemeenten kunnen voor deze BTW een bijdrage vragen uit het BTW-compensatiefonds.

4. Begroting 2019-2022

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten is onderstaande begroting voor de GR Jeugdhulp Rijnmond opgesteld.

Totaal Begroting GR 2019-2022

	Producten	Taakvelden	Begroting GR 2018	Begroting GR 2019	Raming GR 2020	Raming GR 2021	Raming GR 2022
A.	Gewoon opgroeien buiten gezin	Maatwerkdienstverlening 18-	22.376.179	23.498.533	24.124.616	24.124.616	24.124.616
B.	Weer naar huis	Maatwerkdienstverlening 18-	51.043.577	53.603.843	55.032.037	55.032.037	55.032.037
C.	Opgroeien met blijvende ondersteuning	Maatwerkdienstverlening 18-	8.212.147	8.624.055	8.853.830	8.853.830	8.853.830
D.	Steun, hulp of behandeling overdag	Maatwerkdienstverlening 18-	6.189.421	6.499.873	6.673.052	6.673.052	6.673.052
E.	Pakket Thuis	Maatwerkdienstverlening 18-	33.774.558	35.468.637	36.413.645	36.413.645	36.413.645
F.	Crisis	Maatwerkdienstverlening 18-	7.659.639	8.043.834	8.258.150	8.258.150	8.258.150
G.	Overig		50.219.363	52.271.174	53.663.861	53.663.861	53.663.861
	1. JB/JR maatregelen dwang & drang/ Crisis Interventie Team (7 x 24 uur	Geëscaleerde zorg 18-	39.439.993	41.491.804	42.884.491	42.884.491	42.884.491
	2. Buitenregionale plaatsingen (incl pleegz	Maatwerkdienstverlening 18-	2.860.080	2.860.080	2.860.080	2.860.080	2.860.080
	3. Landelijke inkoop	Maatwerkdienstverlening 18-	6.148.598	6.148.598	6.148.598	6.148.598	6.148.598
	4. KSCD	Maatwerkdienstverlening 18-	1.370.691	1.370.691	1.370.691	1.370.691	1.370.691
	5. Acute dienst GGZ	Geëscaleerde zorg 18-	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
H.	Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR)	Geëscaleerde zorg 18- en 18+	11.774.200	11.034.200	11.034.200	11.034.200	11.034.200
	Uitvoeringskosten	Meerdere	6.235.362	6.948.631	6.550.320	6.550.320	6.550.320
	Risico's Jeugdhulp	Meerdere	2.898.784	3.082.046	3.082.046	3.082.046	3.082.046
	Innovatie	Meerdere	1.517.538	1.585.096	1.585.096	1.585.096	1.585.096
	Organisatiekosten GR	Meerdere	1.528.595	1.931.489	1.533.178	1.533.178	1.533.178
	Specifieke ICT-kosten	Meerdere		100.000	100.000	100.000	100.000
	Accountantskosten	Meerdere	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
	Werk en Onderzoek	Meerdere	240.446	200.000	200.000	200.000	200.000
	Totaal		197.484.446	205.992.780	210.603.712	210.603.712	210.603.712

Op basis van de in 3.1 genoemde rekensystematiek leidt deze begroting tot de in de bijlage 1 genoemde bijdragen per gemeente voor 2019.

4.1 Overige financiële paragrafen

4.1.1 Overzicht van baten en lasten

In deze paragraaf staan twee overzichten opgenomen waarin de baten en de lasten zijn toegelicht. In het eerste overzicht zijn voor het jaar 2019 de baten en lasten per taakveld uitgesplitst. Het tweede overzicht gaat in op de meerjarenraming van de incidentele en structurele baten en lasten.

Overzicht 1: baten en lasten per taakveld 2019

Taakveld	Baten 2019	Lasten 2019	Saldo 2019
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	151.219.129	151.219.129	0
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	49.252.357	49.252.357	0
6.83 - Geëscaleerde zorg 18+	5.521.294	5.521.294	0
Totaal	205.992.780	205.992.780	- 0

Overzicht 2: meerjarenraming (incidentele en structurele) baten en lasten

Overzicht van baten en lasten	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Baten	€ 205.992.780	€ 210.603.712	€ 210.603.712	€ 210.603.712
Lasten	€ 205.992.780	€ 210.603.712	€ 210.603.712	€ 210.603.712
Resultaat Begroting	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Overzicht van incidentele baten en lasten	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Toevoeging aan de bestemmingsreserve (B)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Ontrekking aan de bestemmingsreserve (L)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Saldo incidentele baten en lasten 2018	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Gecorrigeerd Saldo (structurele ruimte / nadeel)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

4.1.2 Overhead

Tot de overhead worden die kosten gerekend die niet een directe relatie hebben met de (gecontracteerde of gesubsidieerde) jeugdhulp, jeugdreclassering/-bescherming of het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis). Het zijn die kosten die ondersteunend en faciliterend zijn aan genoemde directe kosten. Onderstaand is een uitsplitsing van de kosten opgenomen die tot de overhead gerekend worden.

	Begroting GR 2019	Raming GR 2020	Raming GR 2021	Raming GR 2022
Overhead	5.363.535	4.965.224	4.965.224	4.965.224
Risico's Jeugdhulp	3.082.046	3.082.046	3.082.046	3.082.046
Organisatiekosten GR	1.931.489	1.533.178	1.533.178	1.533.178
Specifieke ICT-kosten	100.000	100.000	100.000	100.000
Accountantskosten	50.000	50.000	50.000	50.000
Werk en Onderzoek	200.000	200.000	200.000	200.000

De kosten voor overhead zijn zoveel mogelijk bij elkaar gezet bij de uitvoeringskosten. Hier is ook een budget voor innovatie begroot. Dit is bedoeld voor innovatieve projecten in de uitvoering van de jeugdhulp en zijn daarom tot de directe kosten gerekend.

4.1.3 Een beoordeling op onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

	Realisatie 2017	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Netto Schuldquote	0,72	0,71	0,69	0,69	0,69
Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0,72	0,71	0,69	0,69	0,69
Solvabiliteitsratio	6,38	0,71	0,71	0,71	0,71
Structurele exploitatieruimte	0	0	0	0	0
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Toelichting:

De netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen zijn gelijk omdat er geen sprake is van aangegane leningen. Hierdoor is er geen sprake van druk van rentelasten en aflossingen. Dit kengetal is derhalve laag bij de GRJR en meerjarig in evenwicht.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de GRJR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in bijvoorbeeld een gemeentehuis of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de provincie of gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie.

Toelichting:

De Solvabiliteitsratio neemt in 2019 af t.o.v. de ratio eind 2017. Dit komt door de geraamde inzet vanuit een gevormde reserve ter verlaging van de inleg van de deelnemende gemeenten in de begroting 2018. Het eigen vermogen daalt hierdoor wat terug te zien is in dit ratio.

Het is een bewuste keus van het AB Jeugdhulp Rijnmond om de reserves van de GRJR zo laag mogelijk te houden. Dit omdat gemeenten op grond van de wet aansprakelijk zijn voor tekorten bij een Gemeenschappelijke Regeling. Als er een tekort ontstaat op het totaalbudget van de GR storten gemeenten een evenredig bedrag bij conform de voor dat jaar afgesproken verdeelsleutel. Het is dus niet wenselijk en ook niet nodig om bij de GRJR hoge reserves te vormen.

Daarnaast is er bij de GRJR ook geen sprake van schulden in de vorm van aangegane leningen.

Grondexploitatie

Voor de GRJR is dit financiële kengetal niet van toepassing.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn in het geval van de GRJR de bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Toelichting:

Omdat binnen de begroting van de GRJR gestreefd wordt naar een structureel evenwicht tussen de baten en lasten komt de structurele exploitatieruimte op 0 uit. De baten in de vorm van de bijdragen van de deelnemende gemeenten zijn exact even hoog als de begrote lasten. Zoals bij het kengetal solvabiliteit al is toegelicht is dit een bewuste keus van het AB Jeugdhulp Rijnmond en betekent dit wel dat de deelnemende gemeenten bij een tekort naar rato van het vlaktaksmodel een extra bijdrage moeten doen.

Belastingcapaciteit

Het financiële kengetal belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt). Voor de provincies wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van het gemiddelde landelijke gehanteerde tarief voor de opcenten.

Toelichting:

Dit financiële kengetal is vanwege het feit dat de GRJR een bijdrageregeling kent niet van toepassing.

4.1.4 Een geprognosticeerde begin- en eindbalans voor het begrotingsjaar

Geprognosticeerde begin- en eindbalans	bedrag	
1-1-2019	€	249.090
Geraamde onttrekkingen	€	-
31-12-2019	€	249.090

4.1.5 Het EMU-saldo

Het EMU-saldo wordt bepaald door een berekening van de totale inkomsten en uitgaven verminderd met inkomsten en uitgaven ten aanzien van aandelen in bedrijven en kredietverstrekking. Dit is niet van toepassing op de GR-JR daarom is het EMU-saldo € 0,-.

EMU-saldo (berekening)	bedrag
$(O-x) - (U-y) = \text{EMU-saldo}$	€ 0,-

O staat voor de inkomsten (ontvangsten) in een jaar, U voor de uitgaven en x en y voor respectievelijk de inkomsten en uitgaven ten aanzien van aandelen in bedrijven en kredietverstrekking. De opbrengst van de verkoop van aandelen telt dus niet als inkomsten, de aankoop niet als uitgaven. Verder telt lenen en het ontvangen van een aflossing niet als inkomen, en uitlenen en aflossen niet als uitgaven.

5. Verantwoording

De Gemeenschappelijke Regeling heeft gezamenlijk kaders vastgesteld waarop sturing en verantwoording zal worden vormgegeven. Hieronder geven we de vastgestelde kaders weer.

5.1 Basisset prestatie-indicatoren

Sturing op outcome is een opdracht in de jeugdwet en ook een streven dat de bestuurders in onze regio willen realiseren. Het AB Jeugdhulp Rijnmond heeft besloten bij het sturen op outcome en maatschappelijk resultaat aan te sluiten bij de landelijke monitor sociaal domein. Belangrijk hierbij is dat we als grote regio voldoende invloed kunnen uitoefenen op de verschillende aspecten van de monitor (denk hierbij aan de indicatoren die mee worden genomen en de momenten van beschikbaar komen van de rapportages). Het aansluiten bij de monitor sociaal domein brengt de volgende voordelen met zich mee: landelijke vergelijkbaarheid, eenduidige rapportage, samenloop wordt meegenomen (bijvoorbeeld gezinnen in een uitkering **én** kinderen in jeugdhulp), relatief goedkoop door gebruik van bestaande voorzieningen (van onder andere CBS), gevalideerde data (bijvoorbeeld aansluiting op de 'early warning' items uit het objectief verdeelmodel), continuïteit is geborgd doordat het in de CBS organisatie is ingebed en privacy issues zijn landelijk geborgd door CBS werkwijze.

Basisset prestatie indicatoren
Maatschappelijk effect (indicatoren)
1. Zelfredzaamheid ouders en jeugdigen: 1.1 Jeugdigen groeien op in een gezin   1.2 Jeugdigen gaan naar school of hebben werk   1.3 Jeugdigen zijn niet verslaafd   1.4 Jeugdigen plegen geen strafbare feiten
Resultaten van hulp
1. Doelrealisatie – doelen behaald   2. Doelrealisatie - afname problematiek/toename zelfredzaamheid   3. Doelrealisatie – zonder hulp verder kunnen   4. Doelrealisatie – herhaal beroep op hulp   5. Cliënttevredenheid   6. Reden beëindiging hulp   7. Tijdige zorg dichtbij (samengestelde indicator obv onderstaande indicatoren)   7.1 Zwaarte ingezette jeugdhulp (duur en intensiteit)   7.2 “Doorverwijzingen en terug verwijzingen”   7.3 Percentage problematiek dat is opgelost in de basishulp   8. Wachttijden (Zorg wordt tijdig geleverd)   8.1 Retrospectieve wachttijden   8.2 Huidige wachttijden
Output
1. Productiecijfers.   2. Financiële verantwoording

De (output) indicatoren die betrekking hebben op de operationele sturing in de opdrachtgeversrol zullen worden verzameld, geanalyseerd en gerapporteerd door de uitvoeringsorganisatie van de GR als onderdeel van het inkoopproces voor de regionaal ingekochte hulp.

5.2 Beleidsindicatoren

Ten aanzien van de beleidsindicatoren die aangeleverd dienen te worden bij CBS geldt dat de volgende beleidsindicatoren van toepassing zijn op de jeugdhulp die ingekocht wordt via de GRJR.

Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS

Deze gegevens worden voor de door de GRJR ingekochte jeugdhulp door de aanbieders aangeleverd bij CBS en de informatie is terug te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl (www.waarstaatjegemeente.nl).

5.3 Jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur stelt de jaarrekening vast. Hiertoe heeft zij de kaders vastgesteld via de 'kadernota accountantscontrole jaarrekening Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond 2016 e.v.'. De accountant beoordeelt de financiële jaarstukken van de GR Jeugdhulp Rijnmond aan de hand van de gegeven kaders en geeft hierover een verklaring af ten behoeve van het algemeen bestuur.

6. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De GR heeft in principe geen eigen weerstandsvermogen nodig omdat de gemeenten op grond van de wet aansprakelijk zijn voor tekorten bij een Gemeenschappelijke Regeling. Als er een tekort ontstaat op het totaalbudget van de GR storten gemeenten een evenredig bedrag bij conform de voor dat jaar afgesproken verdeelsleutel. Op basis van de resultaten van de jaarrekening kan bij een eventueel overschot worden besloten om een deel toe te voegen aan het weerstandsvermogen.

6.1 Risico's en beheersmaatregelen

Op basis van een risico-inventarisatie die in samenwerking met de gemeenten is opgesteld is geconcludeerd dat de omvang van het gewogen risico beheersbaar is en dat er geen apart weerstandsvermogen gevormd hoeft te worden. Wel wordt er voor 2019 een risicobudget opgenomen ter hoogte van € 3.082.046,- zijnde 1,5% van de begroting 2019.

In onderstaande tabel zijn de vier risico's benoemt met de grootste financiële gevolgen of politieke impact die kunnen optreden ten aanzien van de uitvoering van de GR op basis van de opgestelde begroting. Voor deze risico's zijn de volgende beheersmaatregelen opgenomen:

Risico	Beheersmaatregel
Algemeen risico is het niet tijdig behalen van de transitie. Indien de transformatie onvoldoende tot stand komt kan dit zowel inhoudelijk als budgettair tot risico's leiden.	
Tekort op het totaalbudget door stijgende zorgvraag of door het afgeven van niet passende indicatie (te zwaar en/of te lang)	Experttool als instrument voor frontoffice medewerkers en derden voor afweging en vertaling hulp naar resultaatarrangementen.
	Benutten monitoring voor de voorlichting aan toeleiders over kosten en het creëren van kostenbewustzijn.
	Frequente monitoring uitputting budget
	Afspraken met de verschillende verwijzers over verwijsgedrag.
	Gezamenlijke verantwoordelijkheid deelnemende gemeenten. Op grond van de wet is iedere gemeenten conform het vlaktaksmodel aansprakelijk voor tekorten bij de GR.
Huidig zorglandschap bevat lacunes	Bespreken zorgpalet gecontracteerde partijen.
	Contracten herijken.
	Gesprekken over onderaannemerschap.
Aanbieders van semi publieke en/of kwetsbare voorzieningen hebben problemen in de bedrijfsvoering en/of hogere productie dan begroot. Het betreft hier met name JBRR en VTRR.	(Bestuurlijke) governance op deze voorzieningen nader invullen/uitwerken.
	Versterking accountmanagement/ opdrachtgeverrol op kwetsbare voorzieningen.
	Rol landelijke inspecties (programma sturing op kwaliteit zorg).

Bijlage 1: gemeentelijke bijdragen 2019¹

	Inleg 2019 o.b.v. voorlopige Jaarrekening 2017	VTRR verdeling	Inleg 2019 o.b.v. voorlopige jaarrekening en incl. VTRR
Deelnemers GR			
Albrandswaard	1.788.675	126.392	1.915.066
Barendrecht	5.267.964	255.857	5.523.821
Brielle	1.472.850	92.709	1.565.559
Capelle aan den IJssel	12.656.754	618.665	13.275.418
Goeree-Overflakkee	3.351.449	233.501	3.584.950
Hellevoetsluis	5.727.794	267.527	5.995.321
Krimpen aan den IJssel	4.895.592	175.130	5.070.722
Lansingerland	5.783.571	437.346	6.220.917
Maassluis	3.714.087	262.840	3.976.927
Nissewaard	16.804.543	717.247	17.521.790
Ridderkerk	5.603.063	252.126	5.855.189
Schiedam	13.418.197	718.720	14.136.916
Vlaardingen	12.683.638	690.498	13.374.136
Westvoorne	2.700.376	85.981	2.786.358
Rotterdam	99.090.027	6.099.661	105.189.689
Totaal	194.958.580	11.034.200	205.992.780

¹ De bijdrage 2019 is gebaseerd op de voorlopige productiecijfers 2017. In de loop van 2018 komen de definitieve cijfers binnen waarna een herberekening volgt, waarover de gemeenten zullen worden geïnformeerd.

